

רע"פ 5018/18 - עומר בוזגלו נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5018/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: עומר בוזגלו

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בתיק עפ"ג 72187-01-18 מיום 30.5.2018 שניתן על ידי כב' הנשיאה ר' יפה כ"ץ וכב' השופטים י' עדן וג' שלו

בשם המבקש: עו"ד תמי אולמן
בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעפ"ג 72187-01-18 (כב' הנשיאה ר' יפה-כ"ץ, וכב' השופטים י' עדן וג' שלו) מיום 30.5.2018, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום באילת בת"פ 44713-04-16 (כב' השופט י' טופף) מיום 2.1.2018. בגדר ההליך הושתו על המבקש עונש של שלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נוספים.

בד בבד עם הגשת הבקשה הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש עבודות השירות שהושת עליו. ביום 28.6.2018 עיכב בית משפט זה (השופט א' שהם) את העונש וזאת עד למתן החלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע בבית משפט השלום על פי הודאתו בעבירות הבאות: גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים בצוותא חדא עם נאשם נוסף (להלן: הנאשם 2), לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים; והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

בתמצית, על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתקופה שבין יום 20.3.2016 לבין יום 20.4.2016, גידל המבקש בצוותא עם הנאשם 2 (להלן יחד: הנאשמים) בדירתם שבאילת שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 544.80 גרם נטו, ללא רישיון. לשם גידול הסם המסוכן הקימו הנאשמים בדירתם "מעבדה" שכללה אדנית, גנרטור, חומרי דיזון וכלי תאורה. ביום 20.4.2016 נקראו שוטרים ופקח עירוני לבניין מגורי הנאשמים, נוכח רעש חזק שבקע מדירתם. השוטרים דרשו מהנאשמים לפתוח את דלת הדירה, אך הנאשמים לא נענו לדרישתם והמבקש החל לזרוק מחלון הדירה שתילי סם ואדניות. לאחר שאחד השוטרים והפקח נכנסו לדירה והשוטר הודיע לנאשמים על מעצרים, הם השתוללו והתפרעו. במעמד זה הנאשמים החזיקו בדירתם סם קנבוס במשקל 3.60 גרם נטו.

2. המבקש הורשע במסגרת הסדר טיעון לפיו הנאשמים יודו בכתב האישום המתוקן, יורשעו, וישלחו לקבלת תסקיר שירות המבחן לשאלת העונש, כשהנאשמים יעתרו לביטול ההרשעה, והמאשימה תטען לעונש באופן פתוח.

3. בית משפט השלום דן בעתירת הנאשמים לביטול הרשעתם וגזר ביום 2.1.2018 את דינם. בית המשפט קבע כי גם לאחר שניתנה הדעת לשיקולים לקולא בעניינם, אין הצדקה לחרוג מהכלל ולהורות על ביטול ההרשעה, זאת נוכח חומרת העבירות בנסיבות ביצוען; שלא נוצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה בנאשמים; האינטרס הציבורי; ושיקולי גמול והרתעה המחייבים הטבעת חותם פלילי על מעשיהם. ביחס למבקש צויין, בין היתר, כי לא הובאו ראיות לכך שהרשעתו תפגע בסיכויו לעבוד כרופא וכי העובדה שהמבקש עזב למעשה את הארץ לצורך לימודי רפואה באיטליה בטרם ריצה את עונשו מלמדת על יחסו המזלזל כלפי ההליך המשפטי. כמו כן, צויין כי ביטול ההרשעה לא ישרת את הצורך בחידוד משמעות ההליך הפלילי. מטעמים אלה אף נדחתה המלצת שירות המבחן לביטול ההרשעה, אך צויין כי ההתחשבות בנאשמים תבוא לידי ביטוי בגזירת העונש.

ביחס לענישה, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם הינו בין חודשי מאסר אחדים שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה כלכלית וענישה מרתיעה צופה פני עתיד. בית המשפט לא מצא לחרוג מהמתחם שקבע בשל שיקולי שיקום ולאחר בחינת נסיבות המבקש, ביניהן, עמדתו המקלה כלפי חומרת המעשה; גילו הצעיר; הודאתו; והיעדר עבר פלילי, נגזרו עליו העונשים הבאים: 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 8 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים שלא יעבור כל עבירת עמוד 2

סמים מסוג פשע, 4 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים שלא יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון או הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, קנס בסך 2,000 ש"ח והתחייבות כספית בסך 8,000 ש"ח שלא לעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים או אלימות כלפי שוטרים למשך 3 שנים.

4. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית משפט השלום וערער הן על ההרשעה והן על העונש לבית המשפט המחוזי. ביום 30.5.2018 דחה בית המשפט את הערעור על שני חלקיו. באשר לשאלת ההרשעה, עמד בית המשפט על כך שנסיבות ביצוע העבירה וגידול הסמים היו חמורות, נמשכו כחודש ימים וכללו הקמת מעבדה. ביחס לטענת המבקש לפגיעה בתעסוקתו משום שההרשעה פלילית תפגע ביכולתו לעבוד כרופא, ראה בית המשפט חשיבות בהותרת שיקול הדעת בידי הגוף הרלוונטי אשר יבחן ויכריע בבוא העת אם יש לאפשר למי שביצע עבירות כגון אלו בהן הורשע המבקש לשמש כרופא. כמו כן, הדגיש בית המשפט כי הימנעות מההרשעה תפגע בהרתעה, שיקול ענישה מרכזי בעבירות אלו, וכי פגיעה זו אינה שקולה לפגיעה שיכולה לנבוע מההרשעה. באשר לעונש, קבע בית המשפט המחוזי כי הענישה אשר הוטלה על המבקש מקלה באופן משמעותי ביחס לענישה הנוהגת במקרים של גידול סמים ומביאה לידי ביטוי את הנסיבות לקולא הקיימות בעניינו.

מכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה ותגובת המשיבה

5. המבקש טוען כי יש ליתן רשות ערעור בעניינו מטעמי צדק וכי שיקולי שיקום מובהקים מצדיקים את אי הרשעתו בדין. המבקש מדגיש את גילו הצעיר, עברו הנקי, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה וכברת הדרך שעשה מאז מעצרו, כשבזמן זה חדל מלהשתמש בסמים, עשה שינוי בחייו והחל בלימודי הרפואה. המבקש סבור כי במקרה דנן מתקיימים התנאים לביטול הרשעתו כפי שנקבעו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, (21.8.1997) (להלן: עניין כתב)), שכן הותרת ההרשעה על כנה תפגע בשיקומו ותגרום לנזק חמור ובלתי מידתי מכיוון שתעמיד בסכנה את כניסתו אל מקצוע הרפואה. עוד טוען המבקש כי אי הרשעתו לא תפגע בשיקולי ענישה אחרים מכיוון שהעבירה שביצע אינה מצויה במדרג הגבוה של עבירות גידול הסמים. כמו כן, המבקש טוען כי שגה בית משפט קמא כאשר לא קיבל המלצת שירות המבחן לבכר את המסלול השיקומי, לבטל את הרשעתו ולהטיל עליו 200 שעות של"צ. לחילופין, ואם תיוותר ההרשעה על כנה, טוען המבקש כי יש לבטל את עונש המאסר לריצוי בפועל בדרך של עבודות שירות על מנת שלא לגרום להפסקת לימודיו באיטליה.

6. המשיבה טוענת כי במקרה דנן לא מתעוררת כל שאלה עקרונית מצדיקה מתן רשות ערעור בפני ערכאה שלישית. גם לגופו של עניין, טוענת המשיבה כי דינן של טענות המבקש להידחות, משחומרת מעשיו של המבקש מצדיקה את הותרת ההרשעה על כנה ואת העונש שהוטל, שהוא אף עונש מקל.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה ובתגובה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

8. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה משפטית או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/83 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 3667/14 קראדי נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (1.6.2014); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (15.7.2013)). הבקשה שלפני לא מעלה סוגיות כגון אלו וכל הטענות המנויות בגדרה נוגעות לנסיבותיו הפרטניות של המבקש, ואינן מצדיקות מתן רשות ערעור.

9. למעלה מן הצורך, דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין. כפי שנקבע בעניין כתב, אי-הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה". על מנת להימנע מהרשעת הנאשם יש להראות כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; וכי סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים (שם, בפסקה 7). על מנת לבטל את הרשעתו נדרש המבקש להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו ולבסס אותה באמצעות ראיות (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (10.11.2014); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (10.6.2014); רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (18.04.2018)).

בעניינו, בית משפט השלום מציין כי "...לא הונחה לפני ולו ראשית ראיה כי הרשעת הנאשם בדין, נשוא הליך זה, היא זו שתפגע ביכולתו לשמש כרופא בבוא העת." (פסקה 21 לגזר הדין). יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולת המבקש לשמש כרופא בעתיד, צדק בית משפט קמא בכך שהותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך (פסקה 8 לפסק הדין בערעור). הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המתאימים.

זאת ועוד, מקובלת עליי קביעת הערכאות הקודמות, כי המבקש אינו עומד גם בתנאי השני שנקבע לשם ביטול הרשעה. העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען – גידול יצור והכנת סמים מסוכנים, החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו – אינן מאפשרות להימנע מהרשעתו של המבקש מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים.

10. באשר לבקשת המבקש לביטול עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, עניינה של זו היא בחומרת העונש שהושת על המבקש, וכידוע, אין בכך כדי להצדיק מתן רשות ערעור אלא אם מתקיימת סטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה (ראו למשל רע"פ 6916/16 קרינאוי נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (6.12.2016); רע"פ 4968/14 פייבושנקו נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (17.7.2014)). נחה דעתי כי העונש שנגזר על המבקש אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה בעבירות כגון דא (ראו והשוו רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015)).

בהמשך לכך יאמר, כי טענתו העיקרית של המבקש נוגעת למאמצי שיקומו, אך הליך השיקום עליו מצביע המבקש, אף כי הוא רצוי ומבורך, אינו חזות הכל. שיקול זה נלקח בחשבון בעת גזירת הדין ואינו מצדיק הקלה נוספת בעונש.

11. סוף דבר, הבקשה נדחית.

הממונה על עבודות שירות ימציא חוות דעת מעודכנת באשר למועד ולמקום ביצוע עבודות השירות שהוטלו על המבקש עד ליום 21.11.2018.

ניתנה היום, י"ב בחשון התשע"ט (21.10.2018).

ש ו פ ט